

§ 10

Trygghet och studiero i stadens skolor

Beslut

Årsrapport för trygghet och studiero i stadens skolor 2020 godkänns.
--

Ärendet

Kommunfullmäktige har gett utbildningsnämnden i uppdrag att årligen utarbeta en rapport om trygghet och studiero i stadens skolor. Utifrån den kartläggning som genomförts har ett antal övergripande utmaningar för det fortsatta arbetet med att stärka trygghet och studiero i stadens skolor identifierats. Några av dessa är att integrera studiero som en aspekt av undervisningskvalitet, förstärkt stöd och samverkan med socialtjänst och psykiatri vad gäller de mest utmanande eleverna samt att utveckla den centrala styrningen för att stödja skolorna.

Utbildningsförvaltningens arbete med trygghet och studiero är ett prioriterat område även i budget för 2021 och förvaltningen kommer att arbeta vidare med att utveckla arbetet med trygghet och studiero. Tidigare och redan pågående insatser på området, såsom framtagandet av centrala riktlinjer och stöddokument för arbetet med trygghet och studiero, är en utgångspunkt och rapporten ett verktyg i att vidareutveckla detta arbete. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner årsrapport för trygghet och studiero i stadens skolor 2020.

Ärendets beredning

Rapporten om trygghet och studiero i stadens skolor har tagits fram av avdelningen för utveckling och samordning i samarbete med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 12 januari 2021. Ärendet har också behandlats vid funktionshinderrådets sammanträde den 13 januari 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner årsrapport för trygghet och studiero i stadens skolor 2020.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Kadir Kasirga (S) m.fl. och Tina Kratz (V) m.fl. anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi vill inledningsvis tacka för en intressant och givande rapport. Den ger en god bild av hur arbetet för en skola präglad av trygghet och studiero hänger samman och är beroende av varandra. Samtidigt kräver båda begreppen sin fördjupning och förstärkta insatser för att vi ska nå fram till en skola som av alla elever upplevs som trygg, och där lektionerna präglas av lärande och studiero.

Det är glädjande och viktigt att även elevernas delaktighet i arbetet mot en trygg skola med studiero lyfts fram som en viktig del i arbetet. Inte enbart för att det skapar en gemensam begreppsförståelse utan för elevernas medverkan är viktigt för att lyckas nå en förbättrad studiero och trygghet.

Vi är dock oroade över att rapporten visar på en utveckling där skillnader skolor emellan ökar i såväl upplevd trygghet som upplevd studiero. Det visar på att skolsegregationen är allt för stor i staden och arbetet för öka likvärdighet inte bara är en fråga om kunskapsresultat utan också miljön som eleverna vistas i. Det är en stor utmaning för staden som kräver att skolorna får bättre förutsättningar att klara av sitt uppdrag än vad de har idag.

Det är också oroande att de lägsta värdena i upplevt trygghet klättrar lägre ner i åldrarna för varje år som går. Det är en utveckling som måste brytas. Även att den största otryggheten upplevs av elever som inte vill uppge kön eller anger att de har en annan könstillhörighet. På båda dessa områden är det viktigt att insatser görs.

Rapporten lyfter bland annat fram det relationsbyggande arbetet som en framgångsfaktor – både mellan lärare och elev och mellan elever. Det är i detta förebyggande och stöttande arbete som sker på hela skolan om som omfattar även elevhälsans professioner som fritidshemmens arbete.

Den här rapporten ger politiken en tydlig signal om att det finns mycket kvar att göra för att skolan ska vara en trygg plats med studiero för alla elever – oavsett vilken skola en går på. För att lyckas med detta arbete krävs det en rejäl satsning på skolan istället för strama budgetar och nedskärningar på verksamheten. En högre personaltäthet i skolan och en stärkt elevhälsa är förutsättningar för att den negativa utvecklingen ska brytas. Något som lyser med sin frånvaro i den grönbå majoritetens budget.

Trygghet och studiero i skolan är två återkommande och problematiska begrepp, som med all rätt alltid länkas samman och ofta debatteras i media. Skolinspektionens skolenkät, kommunernas brukarenkäter och fristående aktörers kundenkäter vänder sig varje år till elever, vårdnadshavare och undervisande lärare. Syftet är att ”bidra till alla barns och elevers lika rätt till utbildning i en trygg miljö”. Trygghet och studiero är en av de fyra pelarna i enkäterna.

Men enkätsvaren är nedslående. Av den första årliga rapporten om trygghet och studiero, som utbildningsnämnden i Stockholms stad har genomfört 2020 på uppdrag av kommunfullmäktige, framgår bland annat att endast femtio procent av stadens elever upplever att de har studiero på lektionerna.

Vår skollag ägnar ett kapitel och tjugofyra paragrafer åt trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder som rektor kan tillgå om de förebyggande åtgärderna, som åläggs all personal att tillämpa och följa, ej leder till önskvärt resultat (Skollag 2010:800, kap. 5 §§ 1-24). Vid närmare granskning av den disciplinära åtgärdstrappan framgår att när det översta och sista trappsteget – avstängning - har tillgripits av rektor, till följd av att en elev inte har tagit varning av de tidigare åtgärderna, är möjligheterna uttömda. Eleven förpassas tillbaka till skolan och kan fortsätta att hindra andra elevers utveckling mot målen utan att rektor kan göra något ytterligare.

Sverigedemokraterna vill att utbildningsnämnden tydligare markerar att de ger sitt stöd till stadens alla lärare och rektorer och stöttar dem i tillämpningen och uppföljningen av åtgärdstrappans alla steg. Det är en nödvändighet för en ökad trygghet och studiero i skolan.